

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 15C/345/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216209860
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Melišek
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4216209860.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudcom JUDr. Ondrejom Meliškom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO:31 335 004 proti žalovanému: E. H., nar.XX.X.XXXX, bytom J. Q. XXX/XX, R., právne zastúpená: JUDr. Gergely Pšenák, advokát, AK Nitra, Štefánikova trieda 15 o zaplatenie 16 053,98 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje v časti o zaplatenie 4 186,43 €.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11 698,41 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietá.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v pomere 15 715,70/16 053,98.

Súd žalobcovi zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vracia sumu vo výške 244,80 €, cestou Slovenskej pošty a.s., po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16053,98 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 14 871,29 €, z nezaplatených úrokov z úveru ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 647,63 €, z nezaplatených poplatkov vo výške 230 €, z úroku vo výške 6,59 % za obdobie od 12.9.2015 do 13.11.2015 vo výške 169,14 € a 5% úrok z omeškania za obdobie od 12.9.2015 do 13.11.2015 vo výške 135,92 €, keď poukázal na zmluvu o stavebnom sporení, ktorú mal žalobca uzavrieť s Máriou Polákovou a ku ktorej ako ručiteľ mala pristúpiť žalovaná uviedol, že na majetok dlžníčky Márie Polákovovej bol dňa 13.11.2015 vyhlásený konkurz. Ako prostriedky procesného útoku žalobca použil skutkové tvrdenia a označil dôkazy zmluvu o mimoriadnom medziúvere, VOP, výzva na úhradu, výpis z OR.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že voči dlžníčke je vedené konkurzné konanie a žalobca bol vyzvaný na prihlásenie pohľadávky do konkurzu. Poukázal na ustanovenie § 167e ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Ďalej uviedol, že žalovaná je dôchodkyňa a nevlastní žiaden majetok. Uviedol, že uplatnenie nároku voči žalovanému je nedôvodné, nakoľko žalobca sa mal domáhať uspokojenia v konkurze a taktiež uviedol, že majetkové pomery neumožňujú vymáhateľnosť nároku.

3. Rozsudkom 15C/345/2016-79 zo dňa 2.6.2017 Okresný súd Komárno žalobu zamietol. Rozsudok napadol odvolaním žalobca.

4. Krajský súd v Nitre uznesením 8Co/248/2017-92 zo dňa 29.12.2017 vyššie uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. V uznesení uviedol aj, že : „Rozhodnutie súdu prvej inštancie postráda právne zdôvodnenie (odkazom na konkrétne právne ustanovenia) súdom prvej inštancie prijatého právneho záveru o tom, že došlo k zániku záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje, resp. k nemožnosti vymáhania tohto záväzku, pričom ide o rozličné právne kategórie (dôsledky) a teda ich treba posudzovať samostatne a v postupnosti (primárne zánik záväzku). Súd prvej inštancie tiež nerozlišoval medzi zánikom záväzku voči dlžníkovi a voči ručiteľovi, resp. kedy zánik záväzku nastane. Pri začatí konkurzného konania voči dlžníčke Márii Polákovej v roku 2015, nie je v zmysle prechodného ustanovenia § 206f zákona č. 7/2005 Z. z. ustanovenie § 167e uvedeného zákona (účinné od 01.03.2017) aplikovateľné, pričom toto ustanovenie upravuje účinky konkurzu vo vzťahu k súdnym konaniam, v ktorých vystupuje dlžník a ktoré vedú k zastaveniu konania (nie zamietnutí žaloby). Pre rozhodnutie súdu platí stav v čase jeho vydania, preto na prípadný stav (pohľadávky) v budúcnosti - po ukončení konkurzného konania voči dlžníčke pri rozhodnutí (rozhodovaní) vo veci samej prihliadať nemožno.“ Názorom druhoinštančného súdu je prvoinštančný súd viazaný, a preto naň poukazuje ako na svoj vlastný.

5. Prípiskom doručeným súdu 27.9.2018 žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 4186,43 € z dôvodu, že v konkurznom konaní 32K/56/2015 bol žalobca v danej časti uspokojený z výťažku.

6. Na pojednávania dňa 28.9.2018 sa žalobca nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

7. Z činnosti súdu je známe, že žalobca je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu činnosti poskytuje stavebné úvery. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2849942 6 02 bola s E., nar. 24.10.1978, bytom Železničný rad 1558/47, Štúrovo ako dlžníkom, žalovanou ako ručiteľom uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2849942 3 03 a stavebnom úvere č. 2849942 6 02 zo dňa 06.03.2011 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 17 000 EUR. Dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru mesačnou splátkou vo výške 93.36 EUR splatnou do 15. dňa v mesiaci, ktorá bola v zmysle čl. II. Zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6.59 % p. a. úroky mimoriadneho medziúveru. Žalovaný sa zároveň zaviazal vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 42,50 €. Listom zo dňa 06.08.2015 žalobca vyzval dlžníka a žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Pretože omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 11.09.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Okresný súd Nitra uznesením 32K/56/2015-130 zo dňa 6.11.2015 bol na majetok dlžníka E., vyhlásený konkurz.

8. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky

Podľa § 303 obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určité záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej i CSP) Žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 2 CSP Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. V danom prípade súd konanie zastavil v časti o zaplatenie 4 186,43 €, pretože žalobca zobral žalobu v danej časti späť.

10. V danom prípade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca uzatvoril s E. zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej vznikol medzi žalobcom a Máriou Polákovou občianskoprávny vzťah. K tomuto platnému vzťahu prišlo ako ručiteľka a medzi žalovanou a žalobcom vznikol ručiteľský vzťah, ktorý súd hodnotí ako platný. Na jeho základe mala žalovaná plniť žalobcovi v prípade, ak pôvodný dlžník neplní resp. nemôže sám splácať, teda plniť. Ručiteľský vzťah je vzťahom medzi veriteľom pohľadávky a ručiteľom, ktorý nemusí vzniknúť len na základe zmluvy medzi nimi, ale aj na základe jednostranného právneho úkonu ručiteľa. Tento ručiteľský vzťah môže trvať len dovtedy, dokedy trvá hlavný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom. Z tohto pravidla existuje výnimka v zmysle § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka. Aj keď podstatnou podmienkou trvania ručiteľského záväzku je existencia hlavného záväzkového vzťahu, do ručiteľského záväzku medzi veriteľom a ručiteľom dlžník už nevstupuje a jeho právny stav, teda či sa on sám nachádza v konkurze alebo reštrukturalizácii, nemá na tento vzťah vplyv. Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku za dlžníka od ručiteľa po tom, ako ho na splnenie takého záväzku veriteľ vyzval a následne ako uplynula určená lehota na uskutočnenie plnenia. Splnenie tejto podmienky nie je potrebné vtedy, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

11. To že pôvodný dlžník, pani E. splácať, teda plniť nemohla mal súd preukázané z uznesenia Okresného súdu Nitra 32K/56/2015-13 zo dňa 6.11.2015, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Mária Poláková. Zo samotnej podstaty Zákona o konkurze a reštrukturalizácii a jeho zákonných ustanovení je konkurz, ako aj reštrukturalizácia takým právnym stavom, ktorý nastupuje vtedy, keď je dlžník platobne neschopný alebo predĺžený (§ 3 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Inštitúty konkurzu a reštrukturalizácie sú práve určené na to, aby riešili úpadok dlžníka, jeho platobnú neschopnosť, resp. predĺženosť (§ 1 v spojení § 3 ZKR). V tejto súvislosti s poukazom na § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka je možné uviesť, že samotná výzva pre dlžníka na plnenie, ktorý je v konkurze alebo reštrukturalizácii, by bola nakoniec zbytočná.

Je teda nepochybné, že Mária Poláková nemohla splácať dlh žalobcovi, a preto dlh musí splácať žalovaná, ktorá bola vyzvaná viackrát žalobcom na plnenie miesto dlžníka.

Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 11 698,41€, ktorá predstavuje sumu istiny vo výške 14 871,29 €, sumu nezaplatených úrokov z úveru ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 647,63 €, sumu nezaplatených poplatkov vo výške 230 €, a sumu 5% úroku z omeškania za obdobie od 12.9.2015 do 13.11.2015 vo výške 135,92 €, pričom súčet týchto súm bol ponížený o sumu 4 186,43 €, v ktorej časti žalobca zobrať žalobu späť. Uvedené vyplýva z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, najmä súd poukazuje na vyhlásenie úveru za predčasne splatný.

Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 169,14 €, ktorá predstavuje sumu úroku vo výške 6,59 % za obdobie od 12.9.2015 do 13.11.2015 a to z dôvodu, že v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý bol publikovaný pod R 59/98 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, pričom v danom prípade požaduje žalobca úrok i za obdobie od zosplatenia do vyhlásenia konkurzu, čo je v rozpore so zákonom a s ustálenou rozhodovacou praxou súdov.

12. Ohľadne námietky žalovaného, že počas konkurzného alebo reštrukturalizačného konania nie je možné vzhľadom k zneniu zákona o konkurze uložiť ručiteľovi povinnosť platiť súd uvádza, že by došlo k samotnému popretiu podstaty a zmyslu ručenia ako zabezpečovacieho prostriedku úhrady záväzkov, ktoré by samé o sebe nemalo zmysel. Čo sa týka samotného pojmu zabezpečovacieho práva, tak tento pojem je vysvetlený v citovaných ustanoveniach Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v ktorých pojem ručenie nie je zahrnutý. Preto sa vo veci vymáhania nároku veriteľa voči ručiteľom aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka ohľadne uspokojovania nároku veriteľa voči dlžníkovi prostredníctvom ručenia ako zabezpečovacieho práva. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii pojednáva o nároku ručiteľa voči dlžníkovi vtedy, ak došlo k uspokojeniu pohľadávky veriteľa z majetku ručiteľa a ručiteľ si následne uplatňuje svoju pohľadávku voči dlžníkovi (§ 120 ods. 3 ZKR)

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 k § 255 CSP a žalobcovi úspešnejšiemu v konaní súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 15 715,70/16 053,98. Úspech žalobcu predstavuje úspech v pomere 15884,84/16053,98. V danej časti bol žalobca úspešný pretože v tejto časti bola žaloba dôvodne podaná, keďže žalobca by mal nárok na zaplatenie istiny vo výške 15884,84 €

(16053,98- 169,14). K späťvzatiu žaloby súd uvádza, že žalobca nezavinil procesne zastavenie konania v danej časti, a preto sa späťvzatie nemôže premietnuť do jeho pomeru úspechu, pretože k späťvzatiu žaloby prišlo z dôvodu vymoženia časti istiny v konkurznom konaní, a teda k zastaveniu neprišlo zo svojvôle žalobcu a žalobca nevedel ovplyvniť takéto konanie, a žaloba bola podaná v celom rozsahu s výnimkou 169,14 € dôvodne. Preto nie je možné späťvzatie započítať na úkor žalobcu. Žalovaný mal úspech v konaní v časti 169,14/16053,98, pretože žaloba bola v časti o zaplatenie 169,14 € zamietnutá. Žalobca mal potom celkový úspech v konaní v pomere 15715,70/16053,98 (15884,84/16053,98 - 169,14/16053,98)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, písomne, v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd.